

Programación / Programació / Programazioa

● Miércoles, 25 de octubre
Dimecres, 25 d'Octubre/Urriak 25, asteazkena

12.00 – 14.00
Universidad Pontificia Comillas

Facultades de Ciencias Humanas y Sociales y Teología. Sede Cantoblanco

19.00 – 21.00
Universidad Pontificia Comillas

Sede central, calle Alberto Aguilera nº 23, Madrid.

● Jueves, 26 de octubre
Dijous, 26 d'octubre/Urriak 26, osteguna

19.00 – 21.00
Centro de Estudios para la Integración Social y Formación de Inmigrantes, Fundación de la Comunidad Valenciana (Fundación CeIM)

Gran Vía Fernando el Católico 78, de Valencia

● Lunes, 30 de octubre
Dilluns, 30 d'octubre/Urriak 30, astelehena

18.00 – 20.00
Casa América Catalunya

Calle Córsega 299, entresuelo. (Metro Diagonal)

● Martes, 31 de octubre
Dimarts, 31 d'octubre/Urriak 31, asteartea

19.00 – 21.00
Universitat de Lleida. Posgrado Intervención socioeducativa en contextos multiculturales

Dep. Geografía e Historia. Complex Caparrella s/n, Lleida

● Viernes, 3 de noviembre
Divendres, 3 de novembre/Azaroak 3, ostirala

17.00 – 20.00
Universidad del País Vasco. Postgrado Especialista Universitario en Migraciones

Palacio Zubiria. Calle Lehendakari Aguirre nº 85, Bilbao (Metro Sarriko)

Organiza / Organitzà / Antolatzaile

Colaboran / Col·laboren / Laguntzaile

Con el apoyo de / Amb el suport de / Babesle

PROYECTO LUZ

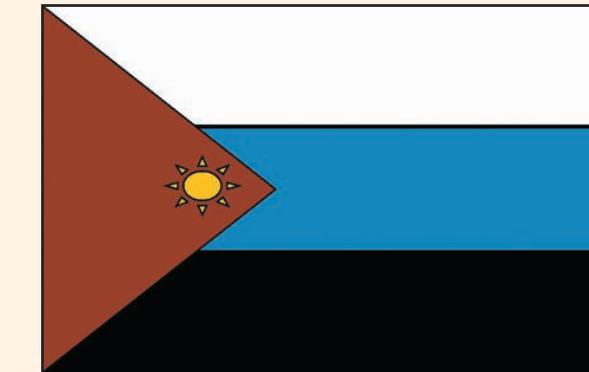
La esencia del pensamiento indígena colombiano

PROJECTE LLUM

L'essència del pensament indígena colombià

ARGI PROIEKTUA

Kolonbiako indigenen pentsaeraren funtsa

25 de octubre - 3 de noviembre

25 d'octubre - 3 de novembre

Urriaren 25etik - azaroaren 3ra

Universidad Pontificia Comillas (Madrid)

Fundación CeIM (Valencia)

Casa América (Barcelona)

Universitat de Lleida (Lleida)

Universidad del País Vasco (Bilbao)

Participantes / Participants / Partaide

COMUNIDAD MUISCA

Sabana de Bogotá

CARLOS MAMANCHE
Gobernador Mayor de Sesquilé
CARLOS CANDIL
Líder juvenil

COMUNIDAD IKU-ARHUAKO

Sierra Nevada de Santa Martha

MARIO GILBERTO IZQUIERDO
Maestro de la comunidad

COMUNIDAD KAMSÁ

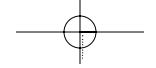
Putumayo

CAMILO JAMIOY
Taita
HUGO JAMIOY
Escritor y poeta

COMUNIDAD HUITOTO

Amazonas

ARTURO RODRIGUEZ
Taita y abuelo sabedor
CANTALICIO EIMENEKENE
Taita y médico tradicional

Presentación

Agricultores Solidarios promueve desde hace cinco años la acogida e integración de los colectivos de inmigrantes que participan en las campañas agrarias. El contacto continuo con estas personas ha generado sólidas relaciones que han contribuido a la puesta en práctica de un esquema de trabajo en **Codesarrollo**: la interacción entre la cooperación al desarrollo y la inmigración.

La práctica del Codesarrollo se ha implantado y consolidado con más fuerza en Colombia. Este hecho ha contribuido al acercamiento de tradiciones y realidades socioculturales y lingüísticas diversas, por ejemplo a las de comunidades indígenas con nuevas e interesantes visiones sobre el mundo, el ser humano y su relación con el entorno. Con el objetivo de acercar este pensamiento presentamos el ciclo de charlas "**Proyecto Luz: la esencia del pensamiento indígena colombiano**".

El equilibrio y sobriedad de las comunidades indígenas colombianas nos acercan a ritos, oraciones, remedios y ceremonias que no tienen otro objetivo que convivir en

armonía con la Naturaleza y con respeto a las identidades de los pueblos. Una filosofía de vida contrapuesta al ritmo de vida actual de las sociedades capitalistas.

Sería muy complicado acercarnos a cada una de estas realidades, por eso hemos propuesto a un grupo de representantes de comunidades indígenas colombianas que nos presenten la esencia del pensamiento indígena, a través de sus saberes, su lengua y su cosmología. Esperamos que nos sirva a todos para afrontar los nuevos retos que plantea el actual mundo global.

YULUKA

Estar de acuerdo en todos los planos
Estar en equilibrio y armonía con la madre naturaleza
Permanecer con el espíritu sano
Respirar sabor a tierra, a agua, a aire
Abrazar el fuego y el humo

Yuluka es hacerle pagoamento a la madre tierra
Y al universo en general,
Es cantarle a los ancestros que descansan en las piedras
Y es dialogar con el alma de las plantas

Es interpretar el amigo rayo, el viejo temblor,
La anciana brisa y el poderoso huracán

Es tener ordenado el pensamiento
Y el territorio sagrado de nuestras energías

Yuluka simplemente es vivir como hermanos
Con todos los seres del planeta

Es tan sólo ser una gran kankurua con la puerta abierta
Donde quepan en paz todos los seres de la tierra .

**KasoKaku Busintana
pueblo Kogi**

Presentació

Pagesos Solidaris promou des de fa cinc anys l'acollida i integració dels col·lectius d'immigrants que participen en les campanyes agràries. El contacte continu amb aquestes persones ha generat sòlides relacions que han contribuït a la posada en pràctica d'un esquema de treball en **Codesenvolupament**: la interacció entre la cooperació al desenvolupament i la immigració.

A Colòmbia és on la pràctica del Codesenvolupament s'ha implantat i consolidat amb més força. Aquest fet ha contribuït a l'apropament de tradicions i realitats socioculturals i lingüístiques diverses com les de les comunitats indígenes que ens han aportat noves i interessants visions sobre el món, l'ésser humà i la seva relació amb l'entorn. Amb l'objectiu d'apropiar aquest pensament presentem el cicle de xerrades "**Projecte Llum: l'essència del pensament indígena colombià**".

L'equilibri i sobrietat de la comunitats indígenes colombianes ens apropen a ritus, oracions, remeis i cerimònies que no tenen altre objectiu que conviure en harmonia amb la Natura i amb respecte a les identitats dels pobles. Una filosofia de vida contraposada al ritme de vida actual de les societats capitalistes.

Seria molt complicat apropar-nos a cadascuna d'aquestes realitats, per això hem proposat a un grup de representants de comunitats indígenes colombianes que ens presentin l'essència del pensament indígena, a través dels seus sabers, la seva llengua i la seva cosmologia. Esperem que ens serveixi a tots per afrontar els nous reptes que ens planteja l'actual món global.

Aurkezpena

Badira bost urte Kataluniako Pagesos Solidarisek (nekarazis o lida río e k) nekaritzako proiectuetan lan egiten duten etorkinei harrera egin eta beren integrazioa sustatzen duela. Pertsona hauetan etengabeko harremanak sendotzen joan dira eta, hala, **Codesarrollo** egitasmoan lan eskema bat abiarazi ahal izan da: garapenaren aldeko kooperazioaren eta immigratioaren arteko elkarreragina.

Kolonbia da Codesarrollo egitasmoa indar handienarekin finkatu den herrialdea. Horrela, hainbat tradizio eta errealitate soziokultural eta linguistiko ezagutu ahal izan ditugu; esate baterako, indigenen komunitateekin egindako elkarlanak mundua, gizakia eta honek ingurunearekin duen erlazioa ikusteko modu berri eta interesgarriak erakutsi dizkigu. Pentsaera hau zabaltzeko asmoarekin aurkezten dugu hitzaldi ziklo hau: "**Argi proiektua: Kolonbiako indigenen pentsaeraren funtsa**".

Kolonbiako indigenen komunitateen oreka eta neurritasunak erritu, otoitz, sendagai eta zeremonia batzuk hurbildu dizkigu, helburu bakar batekin: naturarekin harmonian bizitzea eta herrien identitateak errespetatzea. Bizimodu filosofia bat, gaur egungo gizarte kapitalistetako bizitzeko erritmoari kontrajarrita.

Guztiz zaila izango litzake guretzat hauetako errealitate bakoitzera hurbiltzea. Horregatik eskatu diugu Kolonbiako indigenen komunitateetako ordezkari talde bati indigenen pentsaeraren funtsa aurkezteko, beren jakinduriaren, hizkuntzaren eta kosmologiaren bitartez. Gaur egungo mundu globalak dakarzkigun erronkei aurre egiteko balioko digula espero dugu.